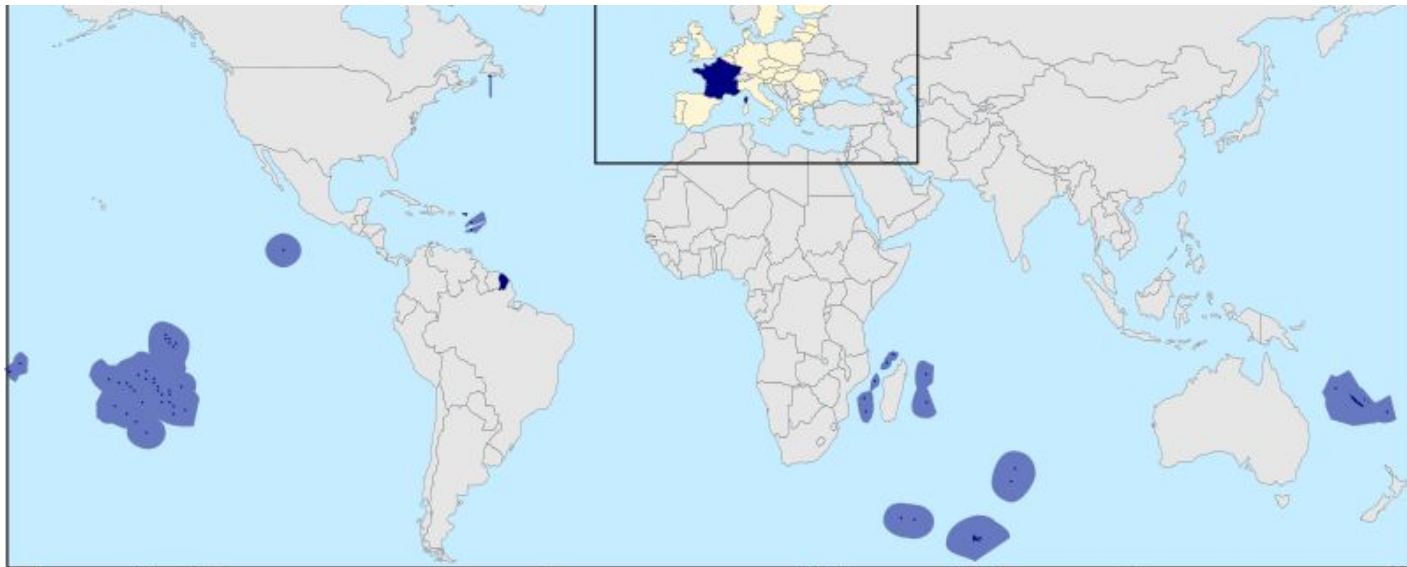

ФРАНЦІЯ

ФРАНЦІЯ ПІСЛЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ

Друга світова війна і окупація країни завдали великої шкоди французькій економіці. Хоча людські втрати і масштаби руйнувань були меншими, ніж у роки Першої світової війни, більшість підприємств не працювало (більше 60%), існувала карткова система, не вистачало сировинних, продовольчих ресурсів. Масовим було безробіття.

Промислове виробництво у країні скоротилось втричі, а сільськогосподарське – вдвічі. Нараховувалось близько 600 тис. безробітних.

■ Після визволення у Франції склалася нова політична ситуація. Колишні політичні сили, які уособлювали Третю республіку, були скомпрометовані внаслідок їхньої капітуляції перед нацистами. На політичну арену вийшли нові суспільно-політичні об'єднання.

■ Найбільшими політичними партіями стали Французька комуністична партія (ФКП) та Французька соціалістична партія (ФСР).

■ Відновили свою діяльність радикали і праві довоєнні партії. Вони прагнули зберегти конституцію Третьої республіки.

- У колоніях розгорнулася могутня національно-визвольна боротьба: була проголошена незалежність Демократичної Республіки В'єтнам; у Лаосі, Камбоджі розгорілася партизанська боротьба; Сирії, Лівані відбувались сутички місцевого населення з французькими військами.
- Політична атмосфера характеризувалася величезним впливом сил руху Опору, бурхливим зростанням демократичних і антифашистських сил.

ФКП і ФСП виступали за проведення націоналізації промисловості, намагалися залучити виборців обіцянками поліпшення життя.

Ще восени 1944 р. Франція вступила в новий період своєї історії. Він триватиме до кінця 1946 р., до прийняття нової конституції, й називатиметься Тимчасовим режимом.

9 вересня 1944 р. генерал Шарль де Голль сформував новий коаліційний **Тимчасовий уряд**, до якого увійшли учасники руху Опору. Вся повнота влади була фактично зосереджена в руках голови Тимчасового уряду генерала Ш. де Голля.

**Я вільний француз.
Я вірю в Бога і в майбутнє моєї
батьківщини.
Я не належу нікому.
Я маю місію, одну тільки місію
— боротися далі за звільнення
моєї батьківщини. Урочисто
присягаюся, що не належу до
жодної політичної сили, не
підтримую жодного політика,
ким би він не був — чи то
центристом, чи то
консерватором, чи то лівим.
Я маю лише одну мету:
звільнити Францію.
— Шарль Андре Жозеф Марі де
Голь, з «Єгипетського
щоденника».**

20 квітня 1941

Дії Тимчасового уряду де Голля в 1944—1946 сприяли відродженню французької держави в нових історичних умовах.

Тимчасовий уряд прагнув поліпшити економічне становище країни. У 1944—1945 було націоналізовано ряд вугільних шахт, заводи авіаційних компаній, автомобільної фірми «Рено», окремі значні фірми, підприємства енергетики, морський транспорт, Французький банк і чотири найбільших кредитних банки.

-
- збільшувалася зарплата робітникам і службовцям, пенсії ветеранам війни;
  - скасовувалися податки на зарплату низькооплачуваних робітників;
  - колабораціоністи (особи, які співробітничали з фашистами) виганялися з державного апарату;
  - корінне населення колоній допускалося до адміністративних посад у себе на батьківщині;

«Народно-Республіканський рух» спільно з іншими партіями Установчих зборів розробили проект, який у вересні 1946 року Установчі збори прийняли як новий проект конституції.

За новою конституцією парламент поділявся на дві палати — Національні збори й Раду республіки. В руках першої палати була, власно кажучи, зосереджена вся влада. Вона приймала закони й контролювала діяльність уряду. Президентів республіки, якого обирали на сім років, надавалися другорядні функції.

24 грудня 1946 року нова конституція набрала сили.

- Шарль де Голль організував у Лондоні рух «Вільна Франція» (пізніше «Бойова Франція»), і воював проти нацистів у 1940–1944, був главою тимчасового уряду Франції 1944–1946, лідером власної партії.
- У 1958 національні збори доручили йому сформувати уряд на час економічної відбудови Франції і вирішити проблему кризи в Алжирі.

29 травня 1958 року тодішній президент Французької Республіки Рене Коті закликав «найвидатнішого з-поміж французів» посісти найвищу в державі посаду.

Нова конституція Франції, прийнята 28 вересня 1958 року, значно звузила повноваження парламенту і значно розширила права президента.

21 грудня 1958 року президентом Французької Республіки було **обрано Шарля де Голля**, прем'єр-міністром став М. Дебре (1959—1962 рр.).

ЗАГАЛЬНИЙ СТРАЙК 1968 РОКУ

- Найбільший після 2-ї світової війни соціально-політичний конфлікт у Франції.
- Іменується також «червоним травнем», «протести травня 1968», «травневі заворушення».

Причина загального страйку

невирішеність
важливих проблем у
сфері соціального
забезпечення,
охорони здоров'я,
протидія влади
вимогам
демократизації
системи освіти та
інших сфер життя
французького
суспільства.

**3 3 травня в Парижі
почалися зіткнення молоді з
поліцією і арешти учасників
студентських виступів.
Найбільш запеклі сутички.
Поліцейське насильство
викликало протести у
французькому суспільстві.**

**До 20 травня в
страйку взяло участь
понад 10 мільйонів
чоловік.**

**На відміну від студентів,
робітники і селяни
висували економічні
вимоги (підвищення
заробітної плати,
скорочення робочого дня,
поліпшення соціального
забезпечення).**

Чому ж виник «травень»?

Патрік Ромпан дає три можливі підходи для пояснення «Травня 1968».

- По-перше: це період, коли розіграється три кризи: студентська, соціальна і політична.
- По-друге, з соціологічної точки зорі епіцентром соціально-культурних змін кілька років — з кінця алжирської нафтової кризи (1962–1973 рр.).
- І третій підхід, політичний, «червоний забарвлення»: він збігається з періодом у В'єтнамі (1965–1975 рр.) та масовими протестами в багатьох країнах світу.

Постер травня 1968: «Будь молодим і заткни пельку», з карикатурним силуетом Генерала де Голля

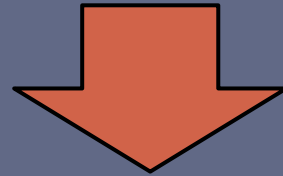
27 травня уряд, профспілки та підприємці таки підписали Гренельський протокол.

заробітна плата в середньому збільшилась на **14%**, мінімальна заробітна плата в промисловості - на **35**, в сільському господарстві - на **56**.

Тривалість робочого тижня скорочувалася з 45 до 40 годин без зменшення заробітної плати;

Уряд і підприємці взяли на себе зобов'язання щодо поліпшення професійного навчання

Виконання умов угод, досягнутих з профспілками, викликало у Франції в листопаді 1968 року гостра фінансова криза. Для його подолання голлистському уряду довелося вдатися до непопулярних заходів, що підірвало довіру до нього з боку населення

відставка де Голля з поста президента в квітні 1969 року.

Національний республіканський рух (фр. **Mouvement National Républicain**, скор. **MNR**) — французька політична партія крайньо-правого спрямування. Відкол від Національного фронту, що стався в **1998** році з-за розбіжностей лідера Національного Фронту Жан-Марі Ле Пена і політика Бруно Мегре. НРР отримала менше **5 %** голосів виборців на виборах **2002 і 2004** року.

Непокірна Франція або Бунтівна Франція (фр. **La France insoumise**) — французька ліва політична партія, заснована в **2016** році. **18** червня **2017** року в другому турі партія заручилася підтримкою **883 573** виборців (**4,86 %**), що в кінцевому підсумку принесло їй **17** місць у національних зборах

Республіканці (фр. Les Républicains) — французька політична правоцентристська партія. Зареєстрована 30 травня 2015 року в результаті перейменування і зміни статуту партії Союз за народний рух. Першим лідером партії став Президент Французької республіки в 2007-2012 роках Ніколя Саркозі. Партія є членом Центристського демократичного інтернаціоналу, Міжнародного демократичного союзу та Європейської народної партії.

les **IR**
Républicains

Демократичний рух (фр. Mouvement démocrate, MoDem) — французька центристська політична партія, заснована 10 травня 2007 року письменником і політиком Франсуа Байру.

MOUVEMENT
DEMOCRATE

«Вперед, Республіка!» (фр. *La République en Marche!*), повна офіційна назва — Асоціація за оновлення політичного життя (фр. *Association pour le renouvellement politique de la vie*)— соціал-ліберальна політична партія Франції.

LA RÉPUBLIQUE
En Marche !

ТЕСТИ

1. Яка ситуація була в Франції після Другої світової війни?

2. Найбільшими партіями після визволення Франції були:

- А) ФКП та ФДР;**
- Б) ФСП;**
- В) ФКП та ФСП;**
- Г) ФСП та ФРП.**

3. За що виступали ці партії?

4. Кто
зображений на
фото?

5. Коли був сформований коаліційний Тимчасовий уряд?

А) 5 вересня 1940р;

Б) 20 липня 1945р;

В) 9 вересня 1944р;

Г) 10 листопада 1944р.

6. Навіщо створили Тимчасовий уряд?

7. Коли було прийнято конституцію?

А) 24 липня 1950р;

Б) 12 січня 1949р;

В) 24 грудня 1946р;

Г) 13 січня 1947р.

8. Хто став президентом Франції у грудні 1958р?

А) М.Дебре;

Б) Ш. де Голль;

В) Жак Ширак;

Г) Еммануель Макрон

9. Яке явище зображено на фотографії?

10. Коли відбулась ця подія?

А) травень 1968р;

Б) жовтень 1970р;

В) травень 1969р;

Г) лютий 1975р.